

Stadsfullmäktige	§ 48	16.06.2020
Stadsstyrelsen	§ 147	10.05.2021
Stadsfullmäktige	§ 63	25.05.2021

Lotta Laaksonen m.fl.:s motion om att förbjuda användning av glyfosat i stadens markområden

511/11.02.02/2020

Stadsfullmäktige 16.06.2020 § 48

Beslut

Stadsfullmäktige antecknade följande motion för kännedom:

"Glyfosat, som används för att bekämpa ogräs, påverkar växternas shikimatflöde och blockerar ett specifikt enzym så att växten dör. Därför påstås det att "glyfosat är oskadligt för ryggradsdjur". Det är dock så att praktiskt taget alla mikrober, som i vår kropp är fler till antalet än cellerna, har ett shikimatflöde. "Världen styrs av mikrober" – markens nedbrytningsprocesser är beroende av mikrober, produktionsdjurens tarmar är fulla av mikrober och hälsoverkningarna är exponentiella.

Sambandet mellan glyfosat och minskningen av pollinerande insekter är vetenskapligt studerat och bevisat. Studier har visat att rester av Roundup hittas flera år efter att ämnet använts, trots att det på burken står att ämnet bryts ned på två veckor.

Vassområden – Det finns platser i Pargas där vassen plötsligt har försvunnit från stugstranden – utan muddring/klippning – det bör observeras att användning av glyfosat i vattendrag är olagligt och utgör ett miljöbrott. Produkten får inte användas i närheten av vattendrag.

Glyfosat är definitivt endast lämpligt för professionellt bruk och bör helt och hållet slopas i privat bruk. Det finns ingen motivering för att glyfosat ska användas i städernas och kommunernas parker. Ett motiverat undantag är när en professionell använder medlet på främmande arter, så som jätteloka eller vresros.

Förslag:

Användning av glyfosatpreparat i stadens markområden förbjuds, med undantag för professionellt utförd bekämpning av främmande arter.

Källor:

- HS 20.4.2020:

Suomalaistutkijat havaitsivat Roundupin vaikuttavan lintujen kehitykseen – onko kritisoitu rikkaruohomyrkky luultuakin vaarallisempaa? (Finländska forskare har upptäckt att Roundup påverkar fåglars utveckling – är det kritiserade ogräsgiftet farligare än man trott?) <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000006480118.html>
– Expertutlåtande till riksdagen 2017 av forskare vid Turun yliopisto (översatt från finska): "Effekterna av glyfosat syns som direkta förändringar i hur växterna kan tillgodogöra sig näringsämnen i jordmånen och i urlakningen av näringsämnen till vattendragen. Glyfosatrester finns i rikliga mängder och i vissa fall har man konstaterat att de inverkar på växters och djurs tillväxt och hälsa.

Senaste forskning visar till exempel att mycket små glyfosatmängder kan störa pollinerarnas inlärningsförmåga så att deras beteende rubbas i avgörande grad. "

<https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/JulkaisuMetatieto/Documents/EDK-2018-AK-175024.pdf> "

Stadsstyrelsen 10.05.2021 § 147

Beredare

Samhällsingenjör Matias Jensén, tfn 044 358 5724

Föredragande

Stadsdirektör Patrik Nygrén, tfn 040 511 4383

fornamn.efternamn@pargas.fi

Jord- och skogsbruksminister Jari Leppä konstaterade i juni 2020 i sitt svar på ett skriftligt spørsmål om begränsning till professionellt bruk av försäljningen av växtskyddsmedel som innehåller glyfosat att det är på Europeiska unionens nivå man beslutar om godtagbarheten av de verksamma ämnen som växtskyddsmedel innehåller. I Finland är den övervakande myndigheten Tukes som fattar beslut om godkännande av användningen av varje enskilt växtskyddsmedel.

Europeiska kemikaliemyndigheten beslutade 2017 att godkänna glyfosat för en femårsperiod, dvs. till utgången av 2022. Tukes har redan 2018 återtagit försäljningstillstånden för vissa glyfosatpreparat. Då infördes dessutom en indelning i professionellt bruk och konsumentbruk. Tukes har 2018 även begränsat användningen av dessa preparat i ömtåliga områden: "Det är förbjudet att använda preparatet på barnens lekplatser och i lekparker samt på daghems- och skolgårdar. När man sprutar på offentliga platser ska man fästa uppmärksamhet vid behandlingens trygghet för människor och djur." Dessutom får preparaten "inte användas på områden som är stenlagda eller har beläggning".

Inom professionell matproduktion och jordbruk får preparaten fortfarande användas. Emellertid, som Laaksonen konstaterar, har forskare vid Åbo universitet noterat att glyfosat ansamlas också i djur och påverkar deras utveckling.

De rykten som tidigare spred sig i världen om glyfosatens verkningar på människor ledde till att man minskade användningen av glyfosatpreparat kraftigt i offentliga områden i staden redan omkring 2015. Under de senaste åren har de enstaka gånger som glyfosatpreparat använts begränsats till områden där det inte finns någon allmän passage. Alla stadens anställda som använder eller hanterar växtskyddsmedel har avlagt växtskyddsexamen.

Den avstrykningsbehandling som hade planerats för bekämpning av den invasiva främmande arten vresros 2019 genomfördes inte på grund av lokalt motstånd.

Det har inte hittats något lika effektivt kemiskt växtskyddsmedel, ej heller enligt Tukes. Det finns några alternativa växtskyddsmedel, men deras effekt är mer begränsad. Behandling med pelargon- eller ättiksyra förstör inte växternas rötter och kräver flera behandlingsomgångar under vegetationsperioden. Tekniska

stödttjänster, som ansvarar för stadens park- och grönområden, har inte resurser för att använda dessa behandlingar. Parkarbetarna i Pargas stad har även använt sig av flamning som har ungefär motsvarande effekt. Pargas stad har dessutom prövat varmvattenbehandling som kan ha bättre effekt än ovannämnda. För mekanisk ogräsplockning finns det knappast resurser i någon större skala.

Pargas stad har inlett arbetet med att planera och utföra olika planteringar i allmänna områden. När växter planteras som växtsamhällen och tillåts frodas på egna villkor, kan ogräs inte ta över området och behöver därmed inte bekämpas. Detta kräver dock att man förhåller sig på ett lite annat sätt till planteringarnas utseende. De som använder områdena ska ställa in sig på att stadsbilden kommer att förändras i framtiden och bli mindre steril och mer varierande. Enskilda stadsbor behöver också ta sitt ansvar för att förhindra att vegetationen på deras egen tomt sprids och övergå till att använda andra växtskyddsmedel. Staden kan föregå med gott exempel och informera om alternativa metoder och medel.

Vi håller med om motionen och förbehåller oss möjligheten att använda glyfosatpreparat för att bekämpa invasiva främmande arter, ifall andra metoder inte fungerar.

Avslutningsvis kan konstateras att staden inte har befogenhet att utfärda något generellt förbud mot användning av växtskyddsmedel inom Pargas stad, däremot kan staden frångå användning av glyfosat på egna markområden.

Förslag	Utredningen ovan ges som svar på motionen som förklaras slutbehandlad.
Beslut	Förslaget godkändes.
Delgivning	Efter slutligt beslut: Motionsställaren, grönserviceplanerare D.F., trädgårdsmästare V.P., samhällsingenjör M.J.

Stadsfullmäktige 25.05.2021 § 63

Förslag	Utredningen ovan ges som svar på motionen som förklaras slutbehandlad.
Beslut	Stadsfullmäktige tog del av ovanstående och förklarade motionen slutbehandlad.
Delgivning	Motionsställaren, grönserviceplanerare D.F., trädgårdsmästare V.P., samhällsingenjör M.J.